

Äldrenämndens handikappråd

**Protokoll nr 8 fört vid äldrenämndens handikappråd sammanträde tisdagen
den 27 oktober 2009 kl. 14.00 – 15.40**

Justerat den 2 november 2009

Sylvia Stemme
Ordförande

Lennart Nolte
Ledamot

Ordförande Sylvia Stemme (Elöverkänsligas Riksförbund)

Vice ordförande Kjell Hammar (DHR)

Ledamöter: Barbro Ohlson (HRF)
 Inger Handell (NHR)
 Lennart Nolte (SRF)

Förhinder: Anita Runesved (FHLIS) och Yvonne Holmberg (A & A)

Dessutom närvarar avdelningschefen Chatrin Engbo, rådets sekreterare Barbara Ahlmark samt praktikanten Linda Moberg.

1. Närvarande

Sekreteraren noterar närvaro.

Chatrin Engbo presenterar praktikanten Linda Moberg, som studerar statsvetenskap vid Uppsala universitet och som under sex månader bl.a. kommer att jobba med projektet Hållbar jämställdhetsintegrering, som behandlades på rådets förra sammanträde och godkändes av äldrenämnden den 13 oktober 2009 (dnr 119-271/2009).

2. Val av justerare

Utses ledamoten Lennart Nolte att tillsammans med ordföranden Sylvia Stemme justera dagens protokoll.

3. Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordningen

Rådet anmäler några övriga frågor, varefter dagordningen fastställs.

Rådet anmäler följande uttalande som direkt inte angår dagens genomgång av ärenden till äldrenämndens sammanträden den 3 november men som gäller remiss- och budgetförslag om att omvandla servicehusen till trygghetsboenden:

”Uttalande antaget vid rådets sammanträde 2009-10-27:

Handikapprådet har med bestörtning och stark oro tagit del av Stockholms kommuns planer på att omvandla ett stort antal servicehus till s.k. trygghetsbostäder. Enligt planerna skall de nuvarande hyresgäster som inte är kvalificerade för trygghetsboende sägas upp från sina bostäder och erbjudas annan bostad.

Vi vet att en stor del av de personer som berörs är medlemmar i olika organisationer för funktionshindrade eller - utan att vara medlemmar - ändå har egna funktionshinder. Flertalet av personerna är också äldre äldre. Reaktionen bland de boende har inte heller låtit vänta på sig. Förtvivlade människor har blivit uppskrämda och känner hotet hängande över sig att med tvång bli förflyttade till en ny bostad utan att veta vart flytten skall ske och utan vetskap om hur behovet av personlig hjälp skall tillgodoses. Oron och ovissheten leder till ångest, otrygghet och psykiska problem.

Grunden till den uppkomna oron och osäkerheten har flera källor:

- * Någon konsekvensanalys av de föreslagna förändringarna har inte gjorts: vilka personer skall flytta vart och när?
- * Tänker kommunen helt sonika att bara avbryta pågående hyresöverenskommelse?
- * Hur skall de boendes behov av personlig assistans och service tillgodoses, bl.a. mot bakgrund av det stora hjälpbehov många har?

- * Vem svarar för kostnader i samband med flytten?
- * Hur skall introduktionen i den nya bostaden och i närmiljön kring bostaden ske?
- * Kommer en sådan planering att göras som innebär att personer som vill bo nära varandra och som är gamla vänner kan tillgodoses?
- * Kommer hänsyn att tas till de tvångsflyttades önskemål om att få en bostad på rimligt avstånd från barn och barnbarn?
- * Hur ska planeringen se ut för de personer som får flytta in i trygghetsboendet när den dagen kommer då dessa personer har uppnått en så hög ålder och har ett så omfattande servicebehov att de inte längre skall bo i trygghetsboende? Skall de flyttas ut med tvång?

Handikapprådet inom äldrenämnden motsätter sig att de aviserade förändringarna genomförs nu. Vi förutsätter att konsekvenserna av åtgärderna först utreds och att bl.a. ovan redovisade frågeställningar belyses. Vi förutsätter också att den fortsatta processen sker i samråd med nämndens pensionärsråd och handikappråd.”

4. Anmälan av protokollsjustering HKR 7/2009-10-06

Ordföranden Sylvia Stemme föreslår att rådet godkänner följande ändringar i det justerade protokollet:

- att under punkten 8 Tillgänglighet på sid. 8 i rader 7-8 ska i meningen som börjar med orden: ”När äldreförvaltningen ...” efter ordet ”problem” strykas orden: ”... med elöverkänsligheten” och i stället läggs till följande text: ”för astmatiker, synskadade, rörelsehindrade och elöverkänsliga” så att hela meningen får följande lydelse: ”När äldreförvaltningen hade flyttat in år 2007 har nya äldrenämndens handikappråd uppmärksammat problem för astmatiker, synskadade, rörelsehindrade och elöverkänsliga.”.
- att under punkten 8 Tillgänglighet på sid. 8 sista stycke efter meningen: ”Anpassningen ska vara klart nästa år.” ska läggas till följande mening: ”Dessutom ska belysningen för elöverkänsliga omgående separeras från övrig belysning.”

Rådet beslutar att godkänna protokollsjustering enligt den föreslagna ändringen.

Anmälan läggs till handlingarna.

5. Anmälan av protokollsjustering ÄN 7/2009-10-13

Anmälan läggs till handlingarna.

6. Anmälan av protokollsjustering KPR 7/2009-10-06

Anmälan läggs till handlingarna.

7. Genomgång av ärenden till äldrenämnden den 3 november 2009

- § 5 **Remiss:**
Reformen "Skydd mot olyckor – en uppföljning och förslag till utveckling (Ds 2009:47)"
DNR 106-285/2009

Kommunstyrelsen har till äldrenämnden remitterat regeringens förslag till reformen "Skydd mot olyckor – en uppföljning och förslag till utveckling (Ds 2009:47) för yttrande senast 2009-11-05.

Den 21 april 2009 tillsattes en arbetsgrupp inom Regeringskansliet med uppgift att genomföra en uppföljning av den reform av räddningstjänstlagstiftningen som lagen (2003:778) om skydd mot olyckor har inneburit. I juli 2009 beslutades om tillägg till arbetsgruppens riktlinjer med anledning av de frågor om brandskyddet som uppstått som följd av den s.k. Rinkebybranden som inträffade den 25 juli.

Lag om skydd mot olyckor trädde i kraft i januari 2004. Lagen föreskriver att staden ska ha ett handlingsprogram för den förebyggande verksamheten och för de risker för olyckor som finns i staden som kan leda till räddningsinsatser. I programmet ska också anges hur stadens förebyggande verksamhet är ordnad och hur den planeras.

En viktig del i handlingsprogrammet är stadens räddningstjänstverksamhet. Föreliggande program omfattar alla förvaltningar och bolag. Alla ska aktivt arbeta med att inventera, analysera, värdera, förebygga och åtgärda oönskade händelser inom sitt ansvarsområde. Arbetet handlar även om att se till att det finns beredskap för att mildra effekterna av eventuella störningar, förluster och skador. Stadens handlingsprogram beskriver det förebyggande arbetet och kraven som ställs på räddningstjänsten i Stockholms stad.

Staden har under de senaste åren gjort stora satsningar för att kvaliteten i stadens säkerhetsarbete ska öka. Stadsledningskontoret har under 2008 och 2009 anordnat utbildningar för alla stadens bolag och förvaltningar. Under 2009 har samtliga förvaltningar och bolag tagit fram en risk- och sårbarhetsanalys (RSA) för sina verksamheter. Detta kommer att medföra att staden kommer att ha en RSA som omfattar hela Stockholms stads organisation och verksamheter.

Flertalet av de föreslagna åtgärderna är sådana som vänder sig till andra statliga myndigheter. I de fall kommunerna blir involverade är det i första hand räddningstjänsten och staden centralt som blir involverade. Äldreförvaltningens medverkan i detta arbete är att beteckna som mycket marginellt.

Av remissen framgår generellt att antalet olyckor på nationell nivå minskat. För gruppen äldre är emellertid utvecklingen den att antalet olyckor ökat. Äldreförvaltningen är positiv till förslaget att ge uppdrag till lämpliga myndigheter att, i samverkan med berörda parter, ta fram förslag till nationella handlingsplaner för att motverka äldres olyckor och skador. Förvaltningen arbetar där det är möjligt förebyggande för att minska antalet olyckor och skador bland äldre.

Rådet lägger ärendet till handlingarna utan erinran.

- § 6 **Remiss:**
Införande av rökfri arbetstid i Stockholms stads verksamheter
DNR 106-276/2009

Kommunstyrelsen har till äldrenämnden remitterat stadsledningskontorets förslag till införande av rökfri arbetstid i Stockholms stads verksamheter senast den 1 maj 2010 för yttrande senast 2009-11-07.

I stadens budget 2009 finns ett uppdrag att utöka arbetet för att skapa en rökfri arbetstid i alla stadens verksamheter till gagn för såväl de anställdas hälsa som brukarna. Stadsledningskontoret har upprättat ett ärende om införande av rökfri arbetstid i Stockholms stads samtliga verksamheter senast den 1 maj 2010. Rökfri arbetstid ska enligt förslaget ses som en arbetsmiljö- och kvalitetsfråga som både gagnar medarbetarnas hälsa och brukarna. Alla som är beroende av tjänster som finansieras av staden ska ha rätt till en rökfri miljö. Beslut om att skapa rökfri arbetstid ska gälla alla stadens medarbetare och chefer. Varje nämnd kommer att göra en genomförandeplan, besluta om införande av rökfri arbetstid och stödinsatser som ska erbjudas de medarbetare som vill sluta eller begränsa sitt rökande.

Äldreförvaltningen tillstyrker stadsledningskontorets förslag att införa rökfri arbetstid senast den 1 maj 2010 i stadens verksamheter och delar uppfattningen att rökfri arbetstid är en arbetsmiljö- och kvalitetsfråga. Det hälsofrämjande arbetet är viktigt och det är positivt att nämnderna uppmanas att arbeta med stöd- och hjälpinsatser till de medarbetare som vill sluta röka.

Rådet gör följande uttalande:

- "Äldreförvaltningen anser att rökfriarbetstid är en arbetsmiljöfråga och en viktig kvalitetsfråga.
- Rådet vill här tillägga att det dessutom är en fråga om tillgänglighet för en stor grupp människor med de miljörelaterade och erkända funktionshindren: astma och allergi. Denna grupp innefattar både medarbetare, brukare och tredjepart t.ex. anhöriga och andra besökare i äldreomsorgen.
- Astma- och Allergiförbundet (A&A) är en riksförbund med statsanslag, som är medlem i Handikappförbundets Samarbetsorgan (HSO).
- Rådets förhoppning är att även andra grupper och funktionshindrade i framtiden ska få tillgänglighet till Stockholms stads samtliga verksamheter, speciellt med vetskap om FN:s nya konvention för personer med funktionshinder, som Sverige nyligen har ratificerat och som trädde i kraft 2009-01-14."

- **§ 7 Kompletterande ansökan om stimulanmedel för en bättre vård och omsorg om äldre 2009
DNR 203-278/2009**

Sedan 2006 har Socialstyrelsen ett regeringsuppdrag att årligen fördela stimulansbidrag till landets kommuner och landsting i arbetet med att utveckla vården och omsorgen om äldre. Även enskilda utförare ska ges samma möjlighet som kommunens utförare att få ta del av bidraget. Enskilda utförare kan dock inte ansöka själva direkt till Socialstyrelsen varför deras ansökningar ska ingå i respektive kommuns ansökan. Stimulansmedlen ska användas inom vissa områden som prioriterats i regeringsuppdraget.

För år 2009 har Stockholms stad ansökt om 81,3 mnkr i stimulansmedel vilket var den summa staden hade tilldelats i Socialstyrelsens fördelning av stimulansmedel 2009. Ansökningarna har beslutats i respektive stadsdelsnämnd och sedan sammanställs av äldreförvaltningen. Dessutom har äldrenämnden ansökt om stimulansmedel motsvarande 1 152 tkr varav 300 tkr avser ansökningar från privata utförare (Dnr 203-137/2009). Vid den slutliga fördelningen av 2009 års stimulansmedel har Stockholms stad erhållit totalt 81,8 mnkr, d.v.s. 501 tkr mer än vad som angavs i fördelningen av stimulansmedlen.

För att staden ska kunna ta del av de överskjutande 501 tkr måste en kompletterande ansökan om stimulansmedel göras till Socialstyrelsen. Äldreförvaltningen föreslår också en omdisponering av tidigare beviljade stimulansmedel som inte förbrukats motsvarande 1 086,8 tkr. Det är bl.a. medel som reserverats för utveckling av individbaserad statistik som inte förbrukats då kostnaderna varit lägre än beräknat. Totalt omfattar den kompletterande ansökan om stimulansmedel 1 587,8 tkr.

Rådet lägger ärendet till handlingarna utan erinran.

- **§ 8 Sammanställning av stadsdelsnämndernas slutredovisning av 2006 års stimulansmedel för vård och omsorg om de mest sjuka äldre, delredovisning av 2007 och 2008 års stimulansmedel och ansökningar av 2009 års stimulansmedel
DNR 118-264/2009**

Socialstyrelsen har regeringens uppdrag att fördela medel för att stödja kommuner i deras arbete med att utveckla och förbättra vården och omsorgen om äldre. Områden som stimulansmedlen ska användas till är rehabilitering, kost och nutrition, läkemedelsgenomgångar, läkartillgång i såväl särskilt som ordinärt boende, förebyggande hembesök, demensvård och sociala innehållet.

En slutredovisning för år 2006 samt delredovisning för år 2007 och 2008 har äldreförvaltningen lämnat till Socialstyrelsen den 29 juni 2009.

Även för 2009 beslutade regeringen avsätta stimulansmedel för kommuner och landsting men medlen minskades med 4 procent då en del av medlen avsattes för att stärka anhörigstödet. För Stockholms stad innebar detta en möjlighet att ansöka om stimulansmedel motsvarande 81 277 tkr. Enligt direktiven skulle de tidigare utvecklingsområdena kvarstå, men vid behov skulle satsningar inom

psykisk ohälsa ingå i utvecklingsområdena. I samband med utbetalning av stimulansmedel erhöll staden 81 778 tkr dvs. 501 tkr mer än staden ansökte. Äldreförvaltningen kommer i ett särskilt ärende föreslå äldrenämnden användningen av de överskjutande medlen. (§ 7 på äldrenämnden föredragningslista 2009-11-03, dnr 203-278/2009.)

Rådet lägger ärendet till handlingarna utan erinran.

**8. Sammanträdesdagar för kommunstyrelsen pensionärsråd (KPR) och äldrenämndens handikappråd (HKR) för år 2010
DNR 101-287/2009**

Äldrenämnden beslöt den 13 oktober om sina sammanträdesdagar för år 2010 (dnr 101-270/2009). Äldreförvaltningen föreslår att kommunstyrelsens pensionärsråd och äldrenämndens handikappråd under år 2010 sammanträder på tisdagar veckan före äldrenämndens sammanträde:

*2 februari
9 mars
13 april
4 maj
1 juni
7 september
5 oktober
2 november
7 december.*

Rådet godkänner sammanträdestider för år 2010 enligt förvaltningens förslag.

9. Tillgänglighet

Rådet vill uppmärksamma Micasa:s påbörjade projekt med att klassa tillgängligheten på stadens vård- och omsorgsboenden med start på Kattrumpstullens vård- och omsorgsboenden. Tillgängligheten visas med antal symboler för respektive rörelsehindrade och syn- och hörselskadade.

Rådet tar upp att följande brister i förvaltningens hus fortfarande ej är åtgärdade vad gäller tillgängligheten:

* Separering av belysning för elöverkänsliga är inte genomfört och bör åtgärdas omgående av Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen.

* Anpassning av hissar och dörrar till funktionshindrade bör ske snarast. På förra handikapprådets möte har lokalintendenten på Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltning utlovat att anpassningen genomförs nästa år. Rådet anser att tiden för genomförandet av anpassningen ska preciseras närmare. Rådet undrar under vilken månad nästa år denna anpassning kommer att bli klar.”

Rådet uppdrar åt äldreförvaltningen att kontakta lokalintendenten Sture Svedjedal för att få svar när de ändringarna genomförs.

10. Kvarstående frågor

Inga kvarstående frågor anmäldes.

11. Förvaltningschefens information

- Chatrin Engbo informerar övergripande om majoritetens förslag till budget 2010 som blev offentliggjort den 14 oktober. En fördjupad presentation av budgetförslaget kommer att ske på rådets nästa sammanträde den 8 december. Nämndsekreteraren Barbara Ahlmark utsänder ett utdrag ur budgetförslag som berör äldrenämnden, funktionshinder och stadsdelsnämnderna till alla ledamöter i rådet.
- Chatrin Engbo redogör för anhörigdagen "En dag för anhöriga" den 10 oktober.
- Chatrin Engbo informerar om konferensen "Leva livet till sista dansen" den 21 och 22 oktober 2009.
- Chatrin Engbo informerar om att arbetet med att ta fram ett förslag till gemensam värdegrund för äldreomsorg fortsätter. Ärendet om värdegrund kommer att delges råden och äldrenämnden.
- Chatrin Engbo delar ut flödesschema för äldrenämnden och råden för år 2010 och informerar om att Barbara skickar ut schemat till de ledamöter som inte är närvarande.

12. Övriga frågor

- Protokollet från gemensamt möte mellan kommunstyrelsen och kommunstyrelsens handikappråd från den 7 oktober delas ut.
- Informationsblad "Aktuellt inom funktionshindersområdet" nr 12/2009 delas ut.
- Inger Handell informerar att föreläsningen och föreställningen "Leva livet till sista dansen" den 21 och 22 oktober 2009 var bra. Rådet tackar förvaltningen för biljetterna.
- Barbro Ohlson anmäler önskemål att gå på Micasa:s seminarium om tekniska hjälpmedel. Det kan vara nyttig information som Micasa har att förmedla på seminarium.

Rådet godkänner att Barbro Ohlson får gå på seminariet och att Barbara hjälper till med formalia.

- Barbro Ohlson informerade om en intressant artikel i tidsskriften Språkröret, nr 3/2009, som berör problematiken runt hörselinstruktörerna som inte bör blandas ihop med instruktörerna för hörselskadade.
- Rådet diskuterade trygghetsboendeförslaget.

Vid protokollet

Barbara Ahlmark
Rådets sekreterare